

1804/240 7-8 oldal

Kisvassvári úton

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:  
Hón. . . . . I kor. Egy hón. . . . . I kor. 50 Hfl.  
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MÓRIZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:  
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECEN,

Piac-utca 47. és 48. szám.

## Gazdáink és az önálló vámterület.

A napokban alkalmam volt a Dunántul egyik legtekintélyesebb birtokosával beszélgetni. Nézeteit, véleményét, ha nem is szószerint, de az alábbiakban összegezhetem össze az a hozzáadással, hogy ily véleményben van gazdaközösségünk 93 százaléka.

Egyszerű gazdaember vagyok — mondá barátom. A földből élek. Az a jövedelmem, amit a földből ki bírok szedni. És épen mert gazdaember vagyok, tiszta szívből óhajtom, hogy mielőbb létesüljön a külön vám. Okaim és érveim az alábbiak.

Én mint gazdálkodó nem botorálhatok a teoriák, az elvont gazdasági tantételek kacskaringós tömkelegében. A gyakorlati élet embere lévén, tudom, hogy úgy a gazdák, mint iparosok és kereskedők mennyit szenvednek a közös vámterület nyomása alatt.

Mert azt kérdelem én a közös vámterület hivatól, miként lehetett például 1867-ben megengedni azt, hogy Tirol a gabonára beviteli vámot vethessen.

Hogy lehet az, hogy Magyarországon Felvidéken a birtokosok nem képesek hizott marháikat Morvában értékesíteni?

Hogy lehet az, miként a budapesti piaczon átlag sokkal több szerb marhát adnak el, mint magyart?

És ezzel szemben mi az oka annak, hogy mi magyar termelők kénytelenek vagyunk — ha marháinkat el akarjuk adni — azokat a vámkülföldre vinni, ahol nemcsak vámot kell utánunk fizetni, de ezenkívül kimondhatlan zaklatásoknak is ki vagyunk téve az állategészségügyi vizsgálatok különféle válfajainak ezer és ezer ürügye alatt.

Mi az oka, hogy mig régebben több mint félmillió birkát szállítottak ki a magyar termelők Franciaországba, most ez az export és jövedelmi forrás majdnem egészen megszűnt, mert alig viszünk ki pár ezret.

Hogy van az, hogy ma gyapjunkat sem tudjuk értékesíteni? Nem lehet ily körülmények közt csodálni, ha juhtenyésztésünk majdnem teljesen megszűnt.

És mint mezőgazda, nyíltan ki mondok, nem félek az ipar fejlesztésétől. Nem félek benne a versenyt. Megmondok miért? Mert ha az igazi ipar, nem a mai, állami szubvencziótól dédelgetett, melegágyban fölnevelt, csenevész és osztrák gyámkodás alatt

levő kérés életü ipart értem, hanem ha igazi ipart sikerülne teremtenünk, az esetben az ezer és tizezer munkás-kéz nem vándorolna ki a hazából. Az erős, életképes ipar megteremtése nagyban megkönnyítené a negyedik rendnek a megélhetését. Azét a negyedik rendét, amely napjainkban aratás idején 14 nap alatt keresi meg egész télre való eleségét, ha nincs oly rosz esztendő, mint az ide.

És sajátságos, de igaz! Mi mezőgazdák nem félhetünk a munkás-kéz drágulásától sem. Hisz jól tudjuk azt, hogy a gépekkel való kapálás, töltés, aratás s a többi mezei munkák csak egy harmadába kerülnek. S ma nem dolgozhatunk gépekkel, oka az, hogy a negyedik rendnek, a szegény embernek legyen megélhetés.

Már pedig ez a szegény ember az ipar, a gyárak föllendülésével többet kereshetne, mint a nekünk már ma is drága mezei munkával. Rajtunk is, a dolgos népen is, az iparosokon is segítene az önálló vámterület behozatala. De ezenkívül, ha meglesz az önálló vámterület, akkor a gabona és állattenyésztésen kívül még sok egyéb termelési ágra is jövedelmezőleg fektethetünk sulyt.

## Búzatolvajok.

Irta: Gyökössy Endre.

Nagy csapással verte meg az Isten az 1863-ik esztendőben a szegény magyart. Megtagadta tőle az esőt. A szántó-vető magyarrá ennél súlyosabb büntetést nem lehet kiszabni. Különösen ragyogó, sugaras ég tündökölt tavasz közepétől, akácflavirágos májustól a nyár végefeléig Nagy-Kunság kövér, fekete földje felett. Mintha a tisztán keköllő ég, a büszkén tündöklő nap a kunsági gyönyörűség leányasszonyokban s hetyke, délczeg kun legényekben akart volna csak gyönyörködni? Mintha megfellebbezett volna arról, hogy irlalmatlanul omló lángkévje leégeti a mezőt, elveszi a nép kenyérét, hogy nem süthetnek szép buzaczipót a kun leányzó s akkor pedig nem lesznek ilyen szép rózsabarna pirosak, mint most?

Nem termett búza 1863-ban a kunok földjén. A nap annyira leégett, hogy augusztusban már levél sem volt a fákon, a falvakban, a határban sehol; leszedték a gazdák a barmoknak takarmányul. Akárhány gazda átverte a másik határba birkanyáját

s elcsapta, csak ne lássa a szerencsétlen, siró állatokat, amint egymásután fordultak fel a veszett éhségtől.

Keviben is szomorú, nehéz napokat éltek.

A város öreg szabója, „Lajos bácsi“, öt segédjét és hat inasát felállította a szabószékekről. Az összes ruhákat, a szép pitykés magyar lajbikat berakatta a nagy kamarába. Beszüntette egy esztendőre a mesterséget. Maga mellett megtartott két segédet és az inasokat. Vett hat lovat és három szekeret. Azután elindultak Szabolcsba. Felcsapott az öreg buzakereskedőnek. Nem sok idő telt bele, tele volt a „Lajos bácsi“ udvara búzával. Eltartotta egész Kevit a jó öreg szabó. Adta hitelbe is, ha egy két év múlva kapta is meg a pénzt, ha „biztos“ emberek kértek így tőle a búzát. Még is voltak gonosz emberek, kik a jó öreg ellen törtek.

A nagy szárazság okozta szűk világban veszedelmesen megszaporodott a tolvajok száma. Ugy nőttek, mint esőben a gomba. Akárhány jómódu gazda, kit a becsületesség régi mintájának tartottak Keviben, zsványkodásra adta magát.

Sötét augusztusi éjszaka volt. Talán meghallgatta a jó isten a sok imádságot, melylyel naponta leborultak ismeretlen hatalma előtt az inségtől megrettent emberek: fekete felhőkkel aggatta teli az ég boltzatját. Megörült minden halandó lélek Keviben. Várták az esőt. Arra nem is gondoltak, vajjon használható-e az még valaminek? A leégett földön nincs egy szál fű sem, a fákon nincs levél, nincs sehol semmi zöld. Mégis életet sejtettek a sötét fellegekben.

Tizenkét óra felé járhatott az éjjeli idő. Szekérvizsgálatra lett figyelmes a Lajos bácsi Tisza kutyája. Lajos bácsi nagy görbe háza udvarán kint hált maga az öreg is, legényei, inasai is és Tisza, fehér bundájú fiatal nagy kutyája is. A szekér a kapu előtt megállott. Az öreg szabót fölébresztette a kutya nyugtalan vakkantgatása. Figyelt.

Erősen megdöngöttek a kaput. Majd szólnak:

— Lajos bácsi, nyissa ki a kaput. Buzáért jöttünk!

— Megbolondultatok, hogy ilyen éjszaka háborgatjátok az embert. Jöjjetek reggel, most nincs eladó buzám egyetlen szem se.

# Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

**tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után**

ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianti czzéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Ilyen, hogy hirtelenében mást ne említsek, a gyümölcsstermelés, mely óriási mérvben szaporítható s igen jól védhető. Tudjuk ugyanis, hogy hazai klímánk rendkívül alkalmas a gyümölcsstermelésre s aki csak kóstolta az olasz és osztrák almát, körtét vagy őszibarackot és annak ízét összehasonlította a magyar gyümölcs ízével, az igen jól tudja, hogy mennyivel jobb, zamatosabb és jellegzetesebb a magyar gyümölcs, mint a vizenyős ízű osztrák és olasz.

Azok az urak tehát, akik 1867. óta részint hyperlojalitási, részint császári politikai okokból folyton a közös vámterülettel experimentálnak s egyedül a közös vámterületet tüntetik fel a Magyarországra áldást hozó olajos korsónak, ne féltsék hazánkat a külön vámterület nehézségeitől. Megterem ebben az országban minden. S megterem minden jól. Buzánk oly kiváló, hogy annak legjobb voltát az egész világpiac elismeri. Söráránk, melyre ép oly szüksége van a porosz németnek, mint a mi németünknek, az osztráknak, első minőségű. Azt is tudja mindenki, hogy elsőrendű marháinkat nem magunk fogyasztjuk el, hanem a külföld eszi meg, világos tehát, hogyha ennek dacára sem mezőgazdaság, sem ipar és kereskedelem terén nem bírunk fellendülni s megismosodni, annak oka egyszerűen a közös vámterületből reánk háramló hátrányokban leli magyarázatát.

Ezért kívánom én az ország egész gazdaközösségével együtt, — végzé barátom szavait — az önálló vámterületet.

Montalley Lajos.

— Majd meglátjuk azt mi, csak nyissa ki a kaput.

— Lódujjatok haza, mert ellátom a bajotokat. Most száz pengőforintért nem adok egy köből búzát.

— Nem is pénzért kell nekünk. Hanem se szó, se beszéd tovább: vagy kinyitja kend a kaput, vagy betörünk rajta s akkor a pisztolyunknak is dolgot adunk.

— És újra döngettek a nagy szegestetejű kaput és kerítést. Tisza kutya dühös ugatással rohant oda s rága mérgeben a berenai oldalát, ahol döngette, verte a buza-kereső atyái. A zajra talpon termelt minden élő lélek Lajos bácsi udvarán. Az öreg megnyugtatta a megijedt fiatalokat. Kezébe vette megtöltött, kétésovű nagy pisztolyát és karikását s a kapuhoz indult.

— Csend legyen. Nyitom már a kaput. De aki be mer rajta lépni, meghal. Lelövöm, mint a kutyát.

Az erős, menydörgő hangra csend lett odaki. A buza kereskedőnek felcsapott vén szabó kinyitotta a kaput s teljes erejével kicsapta. Abban a pillanatban dühös haraggal ugrott ki rajta Tisza s egy pillantás alatt a búzát követelő legény nyakában termelt. A földre teperte a hatalmas embert. A szekéren még ült valaki, mert a zajra a lovak közé esapott s ott hagyta a kutyával küzdő társát.

## Hazafiatlanság-e a czionizmus?

(S. B.) Nem követem dr. Brunner urat az érzelgés terére. A vitában annak, aki haragszik rendesen nincs igaza. Targyilagosság már magában véve fél igazság.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy álláspontomat, melynek helyességéről dr. Brunner ur cikke még jobban meggyőzött, mindenben fenntartom.

Dr. Brunner ur amaz állítására, hogy egy érve sem volt a czionizmus ellen, csak azt felelem, azért, mert a szorongatott strucz homokba dugva fejét, mit sem akar látni, azért mas még lát és hall. Dr. Brunner ur állít, az elfogulatlan olvasó pedig itel.

Képtelen állítás az, hogy „a czionizmus nem kozmopolita, hanem egyszerűen zsidó kérdés.” Zsidó-kérdés a czionizmus, az természetes, de egyuttal kozmopolita jellegű és szellemű. Minden czélja, minden törekvése távol áll, sőt ellenkezik a magyar nemzeti eszmével.

Abban igaza van dr. Brunner urnak, hogy nem minden kozmopolita törekvés rossz és elítélendő, de nagy részük, különösen nálunk, hol az egységes magyar nemzeti szellem a sok közbeékelte idegen elemi folyton nem tud kellően érvényesülni, kihegyezesedni, káros hatása és elítélendő. Ilyen mozgalomnak tartom én a czionizmust.

Nem szabad összezavarni a vallást a nemzetiséggel. Én megtagadtam és tagadom is, hogy az orosz, román stb. zsidókkal nemzetiségi kapocs fűzne össze, de ezzel a vallási közösséget nem érintetem. Mit akar tehát dr. Brunner ur azzal bizonyítani, hogy engem ott zsidó temetőbe temetnének. Valamint a magyar kálvinistát külföldön is, ha van azon a helyen, református temetőbe temetnék, ugy a magyar zsidót is zsidó temetőbe. Ez ellenem semmit nem bizonyít.

Atsapva a magasabb politikára, hivatkozok Dr. Bemmer ur arra, hogy a keresztények sem nézik tetlenül, ha bárhol üdözöbe vették hitsorsosait. Nagyon kétes értékű állítás ez. Bizony azok a nagy hatalmak csak akkor és annyira lépnek közbe, amikor és amennyire ezt előbb nemzeti érdekeik és céljaik engedik.

Fenntartom azt az állítomat, hogy a czionizmus gátolja a magyarosodást és hogy a czionizmus minden czéljánál előbb-

— Mentsem meg Lajos bácsi. Imre vagyok. Sándor Imre a hókatanjáról.

A legény valósággal hörögte e szavakat, mikor leszólította Tisza kutyát a porba fetregő Sándor Imréről az öreg. Alig hogy felállt, Lajos bácsi bal kezéből átvette karikását a jobb kezébe. Megcsereelte a pisztolylyal. És irgalmatlanul megostorozta a legényt, aki szó nélkül tűrte a verést.

— Most már lódujj. Nem tudja meg senki a faluban, hogy tolvajságra adta a fejedet, ne felj. De vigyázz a bőrödre, ha még máskor is lopni indulsz.

Hogy most negyven esztendő után mégis megirtam ez apró históriát, nem jelenti azt, mintha a jó öreg Lajos bácsi elmondta volna a faluban a gazdag Sándor Imre vele esett dologát.

Nem tudta azt soha senki meg. Becsületben öszült meg mindenki előtt Sándor Imre módos gazda. Hanem hát édes jó apám, aki a Kevei Lajos bácsinál tanulta a lajbi csinálását, a szabó mesterséget, most hogy az idej nagy szárazságról beszélgetett velem, talán észrevétlenül mondta el e kis történetkét nekem. De már nem árthat vele megboldogult Sándor Imre becsületének, ki nem régiben hal meg Kevi városában. Tisztelet kíserte a derék embert sirjába.

való czél az itt élő és sajnos még részben idegen szellemű és nyelvű zsidóságnak a magyarosítása.

Elvitatlan tény, hogy eddig is szépen halad a zsidó felekezetbeliek magyarosodása s remélem, hogy a jövőben még gyorsabb tempóban fog haladni. De annyi orvosolni való van még e téren, hogy ezen fogatkozások eltüntetése nagyon hosszú ideig kell, hogy lekösse a hazafias magyar zsidóságnak erkölcsi és anyagi erejét. Tessék arra törekedni lelkes, erős akarattal hogy Magyarország határára belül ne fordulhassanak elő oly arczpíró esetek hogy zsidó hitközség megfosztja a tanított állásától, mert azok nevüket magyarosították és mert a szárgon nyelv kiküszöbölésére törekedtek.

Tessék minden erkölcsi és anyagi erő latba vetésével oda hatni, hogy minél előbb diadalt arasson az a törekvés, melynek czélja a zsidóság körében még mindig erősen elterjedt idegen nyelvnek, melyhez pedig minket semmi kapocs sem csatol, kiküszöbölése a templomból, iskolából, közéletből egyaránt. Tessék eme nemzeti jellegű törekvések zászlaja alatt tömörülni, nem pedig a czionizmus nemzetközi lobogóját követni. Igaz az, hogy az ilyen proccszus gyorsan, máról holnapra végbe nem megy, de lehet azt gyorsabbá tenni, ha azt nem bizuk a jó sorsra, hanem mi a zsidóság intelligensebb elemei (remélem ezért dr. ur nem nevez majd szerénytelennek) támogatjuk, istápeljük.

Minden olyan törekvés, amelyik a magyar zsidóság tekintetét, még mielőtt a magyar nemzeti egységbe és szellembe való beolvadás minden vonalon — a vallás eszméit nem számítva — megtörtént volna, kifelé irányítja, ellenkezik az igazi hazafiasággal. De nemcsak ez a magyar zsidóság kötelessége, hogy hitsorsosai magyarosodását minden erejével előbbre vigye, hanem az is, hogy a magyar nemzet nemzeti munkájában, mint a nemzeti testbe beolvadt rész, résztvegyen ugy szellemi, mint anyagi téren. Ismét hangsúlyozom, amit már a multkor is hangsúlyoztam, annyi baja vár orvoslásra, gyógyító balzsamra e nemzetnek, annyi munkás kézre, annyi hazafiasan érző, minden más tekintetét félretéve, magát első sorban es minden tekintetben magyarnak valló emberre van szüksége e nemzetnek, hogy vétek idegen, a nemzet közvetlen és fontosabb céljaitól távol eső irányba terelni a nemzet egy részét.

Dr. Brunner urnak e kérdés körül csillogtatott humorára nem válaszolok, de jelezhetem, hogy a kaláberezés nemes sportját én sem üzöm, de azért tres idom a czionizmusnál hasznosabb törekvéseknek tudom szentelni, a szükséges szórakozástól eltekintve. Az ártatlan szórakozások között azonban a czionizmus egyáltalán, a kifejetteteknél fogva, nem vonható.

Nagyon jól tudom, hogy dr. urat nem fogom mostani soraimmal meggyőzni, de hát ez lehetetlenség volna még akkor is, ha bármily ragyogó ékesszólással rendelkeznek is (és sajnos ettől nagyon távol állok) mert Ön kijelentette, hogy „hiába való volna minden okoskodás”. Ez már nagyfokú elfogultság, fanatizmus; elfogult emberrel való vita meddő dolog. De cikkem befejezésül kifejezést adok ama meggyőződésnek, hogy az önök törekvései hajótörést fognak mindenütt szenvedni a magyar zsidóság hazafiaságán. Minden beszédnél szebben beszél a tett; legyen meggyőződve dr. ur és elvbarátai, hogy szerény erőmmel mindenkor részt fogok venni minden oly munkában, melynek czélja az önök káros mozgalmának visszazsoritása. Hiszem lesznek a küzdelemben vezéreink és lesz hadseregünk.

Végül pedig: az altroizmus csillogó meze nem fedi ezen törekvéseknek sivárságát, hazafiatlanságát.

## Vármegyénk és közelvidéke.

### Mennyi termett a megyében?

A gazdasági tudósítónak a földművelési miniszteriumba felterjesztett jelentései szerint Hajdúvármegye idei termése következő: Buza: bevetett terület 123,476 kat. holdon termett 856,100 métermázsa, átlag 6,77 mm., tavalyi termés 875,403 mm. Rozs és kétszeres: bevetett terület 36,532 k. holdon termett 316,950 mm., átlag 8,67 mm. tavalyi termés 235,246 mm. Arpa: 25,736 k. holdon termett 171,600 mm., átlag 6,70 mm., tavalyi termés 220,122 mm. Zab: 12,054 k. holdon termett 68,300 mm., átlag 5,66 mm., tavalyi termés 81,983 mm. — Összehasonlítva a szomszéd Szabolcs, Bihar, Szatmár megyék terméseivel, Hajdúvármegye terméseredménye átlagban valamennyit felülmúlja.

**Kolozs nem ad a Bocskay-szoborra.** Kolozsmegye alispánja átiratban értesítette Hajdúvármegye közönségét, hogy nem adhat a Bocskay-szoborra, mert ők most a Barcsay-fejedelem emlékére áldozzák minden fillérüket.

**Borjuk bitangságban.** A sámsoni határból Király Ferencné kárára 2 borju elbitangolt.

**Nagy tűz a villongói pusztán.** Vámospércs alatt a villongói pusztán nagy tűz volt. Még fel nem derített okból a Márky Elek nagy bérlo tulajdonát képező buzakazlak egyike meggyuladt. Az oltásra gondolni sem lehetett, mert nem volt víz. A lángok átcsaptak a többi kazlakra is és rövid idő múlva a bérlo összes buza- és gabonakazalai a tűz áldozatául estek. A kár meghaladja a huszezer koronát, amelyből a biztosítás révén megtérül 17,900 korona. A kár még így is tetemes.

**Az életunt aggastyán.** A bihari megyei Komádiból jelentő tudósítónk, hogy Mester András 76 éves öreg embert lakásán felakasztva találtak. Az öreg iszákos, magával meghasonlott ember volt és ezért unta még az életét.

**Isten adta — loptam.** Körülbelül ilyenformán védekezett ifj. Tóháti Mihály és Tóháti Mihály székelyhídi parasztagda, akit azzal vádolt a nagyváradai ügyészség, hogy a tavaszon a Margitta mellett lévő Kepes-tanyáról két hizott disznót elhajtottak. A két Tóháti — apa és fiu — azt állította a törvényszék előtt, hogy a két disznót az országuton találtak s ők visszaakarták adni a tulajdonosnak.

— Hát aztán, ha tulajdonos nem jelentkezett, miért nem hajtották a város házára a sertéseket? — kérdezte az elnök.

— Azt gondoltuk tekintetes uram, hogy az isten nekünk rendelte — válaszolt az öreg Tóháti gazda.

De a törvényszék lopás miatt az öreg Tóháti egy hónapi, a fiát 14 napi fogházra ítélte.

— Megnyugosznak az itéletben? — kérdezte Fassie elnök.

— En megnyugszom — mondotta az ifju Tóháti — és leülöm az apám büntetését is.

Az önfeláldozó fiu ajánlatát a törvényszék nem fogadhatta el.

— Akkor nem nyugszom még én sem — felelte a fiu.

— Tehát felebbeznek?

— Az istenszerelmére, hová gondol a tekintetes ur, de hogy fejbebezek, lejbebezeni akarok én.

### Az erdészeti bizottság ülése.

Hajdúvármegye erdészeti bizottsága csütörtökön délután 3 órakor tartott ülést Pénzes Sándor árvászéki elnök elnöke alatt. A folyó ügyeket intézték el. Az erdei legeltetést mindenütt megengedték, ahol a gazdák kérték.

### Száz éves 48-as honvédtiszt.

Előkelő családok rokona a szegényházban.

Megható ünnepség folyt le szerdán délelőtt a nagyváradai Szent László menházban. Egy öreg volt honvédtiszt, az előkelő rokoni összeköttetéssel dicsekedhető Lukács Gyula, ki négy év óta lakója a menházban, századik születésnapját ünnepelte. Ez alkalomból a „Nagyvárad” című lap társ tudósítója felkereste az öreg harczost, a i meglepő adatokat mesélt el százados zivataros múltjából:

Az első szobában három lakótársával ült az öreg. Ingujra volt vetkőzve, előtte a menházlakók két kötője és szivarozva beszélgetett. Hosszú órák szakált visel, de szemöldöke koromfekete s az idők gondja még bajuszát sem feketítette meg egészen. Ruganyos, jó egészségben levő ember és dicsekedve beszélt, hogy a száz esztendő sem hallását és látását, sem kedélyét nem tette tönkre. A szabadságharc előtt gazdálkodó volt. Jól ment a sorja, jómódu, délceg fiatal ember volt, aki előtt a legjobb családok ajtajai is megnyíltak. A szabadságharc után már hányatot, zaklatott volt az élete és sehogyszem kedvezett neki a szerencse. Erdekes életéből a következőket beszélt el:

### Az öreg szabadsághős élete.

— Ma száz esztendeje születtem, reggel kilencz órakor. A szabadságharcig atyám, Lukács Ignác birtokán, Berettyó-Szent-Martonban gazdálkodtam. 1848. április 12-én álltam be honvédek Nagyváradon. Itt parancsnokom Lukács Dienes tüzérezredes lett, a hadnagyom pedig Kömlőssy Pál. Mindjárt az első napokban nehéz küzdelmet állottam ki. Görgey táborában káplár lettem, a Dembinczyében pedig alhadnagy. Résztvettem Budavár ostromában, a piski csatában, a kikindai, becskeréki és verseczi ütközetekben. Bem táborában hat hétig voltam.

Az öreg ezután így folytatta beszédét: — Nem akarok hazudni. Bem apó látásból ismertem, de sohasem beszéltem vele. Petőfit nem is láttam egy izben sem. A szabadságharc után eleinte bujdostam, aztán ismét csak gazdálkodó lettem. 1863-ban az volt a tervünk, hogy Fiuméba megyünk és szervezzük magunkat. A sors engem Oláhországba vetett és innen mentem Lengyelországba. Részt akartam venni a felkelésben és mint közlegény Langlevitz táborába állottam. Ütközetben azonban nem voltam. A felkelés leigázása után minket magyarokat haza toloncoltak. Erről ugyan Hegyessy Márton ügyvéd is tud, mert hazajövet találkoztunk együtt.

Elbeszélte az öreg, hogy nyolczan vettek részt mint testvérek 48-49-iki szabadságharcban, Lukács Sándor és Lukács Pál Amerikában telepedett le. Az utóbbi Olaszországban mint besorozott közlegény is szolgált. Lukács György Nagyvárad volt polgármestere és később államtitkár az öcsése volt és így nagybátyja Lukács György békesi főispánnak. Rokonsága azonban mit sem tud létezéséről. Azt sem tudják, hogy vajjon merre jár, vagy él-e még.

Négy éve él a menházban, ahová Palotay László apátkanonok vette fel. Addig keze munkájával kereste a kenyerét. Kubikolt, meg napszámában dolgozott. A hadapród iskola építésénél azonban leest az

állványról és sokáig beteg volt. Így került a menházba. Azóta ott nyugodtan él, panaszkodásra nincs oka.

— Csak egy hiba van, — mondá fejcsóválva, kevés a dohányom. Nyolcz kiló kenyeret kapunk egy héten, de én két kilót sem eszem meg. Az így maradt kenyérpénzből 15 krajczárból hozatok aztán egy kis dohányt, egy kis tejet és mindent, amit a szemem szám kíván!

Mig az öreg elbeszélését folytatta, egy jószágos arcú irgalmas nővér a menházlakók vacsoráját hozta. Sültet, és salátát tett az öreg elé, meg almamártást. Tudósítónknak feltűnt a jó vacsora. Az öreg észrevette ezt és mindjárt megadta a magyarázatot:

— Ma pecsenyét vacsorálunk, mert ma ünnep van. Az én százéves jubileumom! Bort ik kaptunk — én ugyan nem élek vele — meg szivart is. Elmondotta azután az öreg, hogy bor vagy pálinka teljes életében nem volt a szájában, a dohányért azonban mindig rajongott, nyolcz lakótársának ő szokta naponként az újságot felolvasni szeműveg nélkül.

Ezután jóétvágygyal hozzáfogott vacsorájához s evés közben fiairól, Beláról és Árpádról beszélt, kiket nyolcz év óta nem látott. Ugy tudja az egyik orvos lett, a másik pedig pap.

## Mi az újság?

### Edvárd király és a kalapos

**Kisasszony.** Marienbad pompás reklámhoz jutott. Tódul is oda a sok fürdővendég s miközben a polgári halandók bámulva csodálják az angol királyt, Edvárd királyt, a mióta Marienbadban van, már a harmadik kalapot vásárolta az egyik ottani üzletben. A felületes ember azt bihetné, hogy Londonban talán nem talál megfelelő kalapot, tehát kijelenteni, hogy azok mögött a kalapvásárlások mögött a **kisasszony rejlik.** A kisasszony csinos szépség és a kalapos üzlet alkalmazottja. Amikor Edvárd király kalapot vásárol, mindig elbeszélget a csinos kisasszonnyal. Ennek a flirtnek persze hire ment. Tegnapelőtt ismét belépett az üzletbe Edvárd király és ismét beszélgetni kezdett a kalapos kisasszonnyal. Ebben a pillanatban az a kíváncsi tömeg, amely általában a nyomában jár, betódult az üzletbe, hogy a király beszélgetését hallja. Edvárd király boszusan nézett körül és alighanem gondolt magában valamit. Aztán köszönt és eltávozott. Hogy mit beszélgetett a kisasszonnyal, arról hallgat a krónika.

**Amerikai párbaj.** Budapestről táviratozzák: Löhner Károly tízenyolcz éves nyomdai gépmester szüleinek Szondy-utca 74. szám alatti lakásáról már napokkal ezelőtt eltűnt. Két levelet hagyott a lakásán, egyiket a szüleinek, a másikat a rendőrségnek címmezte. Azt írta bennük, hogy öngyilkossá kell lennie, mert egy esztendővel ezelőtt amerikai párbalyt vívott s ő húzta a fekete golyót. Tegnap jart le a terminus. Az eltűnt szökeahaju két szemű, bajusztalan fiatal ember. A rendőrség nyomozza.

**Főlvágtá az ereit.** Budapestben Lindner József 38 éves gyári munkás Városmajor-utca 10-ik szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból nyakán és a kezén főlvágtá az ereket. A mentők halálköltvették a kórházba.

## Az orosz udvar titkaiból.

Emlékezések az orosz trónörökös elődjére.

Alexis csárban a mai uralkodó a „leg-oroszább kor” nagy emberét látja. Annak az uralkodása alatt vesztette el a nép jogainak utolsó foszlányát s meghajlott a zsarnokság hatalma alatt. Így a kényur volt Alexis, aki habozás nélkül üttette le az akarata ellen szegülőt, vagy küldte Szibériába a bányákba. Egy angol történetíró érdekes dolgokat elevenít fel Alexis korából.

Alexis csár magánélete éppen nem volt makulátlan. De hát abban az időben nem vették olyan szigorúan az erélyt. Alexis csárnak sok gyermeke született első feleségétől, de még több gyermeke volt házasságon kívül szerelmeiből s a kegyencei a feleségük szépsége révén emelkedtek a hatalomban. A csár második felesége, a szép és mulató kedvű Noraskin Natália azonban szintén nem sokat törődött a hitvesi hűség fogadalmával. Fia, Péter, a negy reformátor csár legalább semmiképen sem hasonlított atyjához, de annál szembetűnőbb hasonmása volt Sztresnev Tihon nevű főnemesnek. Herczeg Dolgbrucki Péter abban a korban irt érdekes emlékirataiban meséli jellemzésül a következő jelenetet:

Egy napon pomzasan ebédeltünk az udvarnál. Az ebéd végeztével poharozás közben, I. Péter csár, akinek kissé fejébe szállt az ital, Mussin-Puskin Ivánra mutatott s így kiáltott:

— Ez legalább tudja, hogy ő az apja fia, én nem tudom.

Ezzel a csár felállt a helyéről és Sztresnevhez lépett, akit galléron ragadott.

— Hallod-e, Tichon! mond meg te nekem az igazat: te vagy az apám?

Sztresnev megröndülten hallgatott. De a csár nem hagyta annyiban; torkon ragadta a főnemeset és megrázta.

— Beszélj! — kiáltotta a csár, — különben megfojtalak.

— Felség, — felelte Sztresnev — igazán nem tudom, mit mondjak... nem én egyedül...

Péter egyszerre eltakarta az arcát és kifutott a teremből, magára hagyva a vendégeket.

## Vallomás a halálos ágyon.

Leleplezett angyalsináló szülésznő.

Az angyalsinálás büne ismét áldozatot követelt magának. Ez alkalommal nemcsak az ártatlan fejlődésben lévő lélek esett a szegény és kapzsiság áldozatává, hanem maga a bűnös könnyelmű anya is, aki elakarta dobni gyermeke életét, élet-halál között lebeg a segédkező vétkes szülésznő manipuláció folytán.

Az eset Nagyváradon történt. Gáspár Annának hívják azt a szerencsétlen fiatal cselédleányt, aki Korona-utca 21. sz. alatt szolgált. A leány gazdája távolléte alatt súlyosan megbetegedett. Annára kinlódott a szerencsétlen teremtés, hogy a szomszédok különben is gyanakodván, a rendőrséget értesítették a dologról. Pataky fogalmazó megjelent a kinlódó leány lakásán. Itt aztán borzasztó dolgoknak jött nyomára.

Kitűnt ugyanis, hogy a szobalány bűnös viszonyt folytatott, amelynek meg lett a természetes következménye. A leány szegény és rémületében Már Józsefné hidegser utcai szülésznőhöz fordult és bármit megígért, hogy ez öt örökös szegényétől meg szabadítsa. A szülésznő vállalkozott is rá.

Rögtön megkezdte titkos szereivel a manipulációkat.

Pár hétig kezelte a szerencsétlen nőt, aki eleinte fanatikus rajongással megmentőjének tartotta a kapzsi szülésznőt. Ahelyett azonban, hogy a méhmagzat elhajtása után a lány jobban lett volna, egyre betegbé vált. Így a hivatalos vizsgálat útján kitűnt, hogy a szülésznő kezelése folytán Gáspár Anna vérmérgezést kapott.

Erőtlen feküdt betegágyán az áldozat és megtörve, alig halhatóan suttogta el rettenetes bűnét, de még rémesebb bűnhődését a rendőrség kiküldötte előtt. Ugy szállították be félig haldokolva a bábaképezdebe, ahol nyomban kezelés alá vették. Felgyógyulásához azonban egyáltalában nincs remény.

De a bűnös szülésznőt is csakhamar utólerzte mégis a büntető igazságszolgáltatás. A megmérgezett haldokló áldozat valószínűleg a szülésznőt hidegser-utcai lakásán elcsípték és kihallgatás után azonnal lecsukták. Nyomban megindult ellene a vizsgálat, melynek befejeztével az ügyészséghez kísérték át az angyalsinálót.

## UJDONSÁGOK.

### Az elcsipett „hivatásos” betörő.

Még az első razzia alkalmával került hurokra Szepesi Mihály többször büntetett betörő, a ki már 9 évi fegyházatot töltött Nagyenyeden és aki ellen most is bűnügyi eljárás van folyamatban.

Mikor letartóztatták, csupán 26 álkulcs és a vésője volt ellene a bizonyíték, amelyet akkor elhajított.

Azóta folyton vallatta Mile Pál rendőrfogalmazó, de a kitanult betörő egyre tagad. A rendőrség ezalatt szorgalmasan gyűjtötte a betörő ellen az adatokat és eddig öt betörést sikerült a fegyházviselt alakra bizonyítani.

Szilágyi Bálint tóczóskerti szőlőbirtokos házába július 26-án tört be. Felfeszítette a kertség lédáját, de csak 257 koronáról szőlő takarékkönyvet talált benne. Ott hagyta. Másnap ismét megjelent és a terraszról 300 korona értékű kerékpárt vitt el, amelyet a Katz-féle zálogházban helyezett el.

Annóra biztonságban érezte magát, hogy a villában kedélyesen meg is vacsorált, sőt a maradék kolbászt is otthagya, amelyről kinyomozta a rendőrség, hogy a kolbász Jándi Bálint mester-utcai hentesüzletéből való, ahonnan élelmiszereken kívül 18 koronát és női arany gyűrűt lopott el.

Ugyanő követte el Jándi Ferencz ajtó-utca 43. sz. a. hentes kárára is a betörést, valamint Nagy Sándor Garai-utcai hentes kárára is, akinek üzletében előtte való nap meg is fordult és a káros a szembesítés alkalmával fel is ösmerte.

Rávallott a Péterfia-utcai temetőcsősz és testvére is, akik a temetőben kést és lopott tárgyakat találtak, ame-

lyeket a rendőrségnek beszolgáltattak. A betörő az elrejtett tárgyakat kereste a temetőben és benne mindketten felismerték a temető bujkáló alakját.

Daczára a bizonyítékoknak, Szepesi Mihály konokul tagad. A betörő iránt a székelyhídi csendőrség is érdeklődik. Ma adják át az ügyészségnek.

— **Hetvennégy éves a király.** A csodatevő Marienbádnak új életet árasztó fenyevesei között ünnepelte Magyarország koronás királya születésének 74. évét, de kivette megillető részét ez ünnepből a magyar nemzet is szerte e hazában. Nemcsak mint koronás király, hanem mint ember is méltó arra, hogy becsüléssel és tisztelettel emlékezzünk az ő fölkezt személyére, mert a hatalom és dicsőség fény sugarai mellett bőségesen volt része a szenvedések borujának sokszor szivet marcangoló viharában is. Debreczenben az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak. A helyőrség a Pavillon-laktanyában hallgatótábori misét.

— **Esett az eső.** Az éjjel, tizenegy óra tájban nehéz, fekete fellegek borították el a nyugoti eget. Sűrű, széles, vakító villámlás cikázott fel és bevilágította a sötét éjszakát. Lassan a villámlást követő mennydörgés is hallatszott; a mindinkább közeledő fekete taréjos fellegek hűvös szele is meg-megcsapta az arcokat. Egyszerre csak az áldást és életet hozó felleg fölhasította a kebelét és öntözni kezdte ezt a szegény, szomjuhozó, kiégett, kövér fekete földet. Ha nem sajnálnánk tőlünk bőséges vizét az ég, talán még jó őszi legelőnk lehetne. De úgy látszik csak a port akarta elverni, mert az eső másfélóra múlva elállt.

— **Szabadságról.** A rendőrkapitány-ság iparügyszályához Vetéssy Béla fogalmazó szabadságáról visszaérkezett és átvette hivatala vezetését.

— **Tapintatlanság.** Panaszt vetünk, hogy a 18-iki ünnepen csütörtökön délelőtt, mikor a nagytemplomban éppen a királyért mondtak imát, éppen akkor vonult arra a katonai zenekar és a csicsónét játszotta. A református hívek ajtatósságát kellemetlenül zavarta ez a durva tapintatlanság, amely annál is kellemetlenebb, mert a királyért imádkoztak az alatt a templomban, amíg a katonazenekar a dézsahölgyek indulóját harsogta künn az utcán.

— **Az útlevelek láttamozása.** A belügyminiszter értesítette Debreczen városát, hogy a külföldi államok közül ezidőszent csak a török és az orosz követeli meg föltétlenül az oda utazó külföldiek útleveleinek a konzulátusaik útján való láttamozását s hogy az ilyen láttamozás után a török konzulnál minden egyes utlevél után 4 korona 80 fillért, az orosz konzulnál pedig 6 korona konzuli illetéket kell fizetni. A román kormány megköveteli ugyan az útleveleknek a konzulátus részéről való láttamozását, de csak ott, ahol a román konzul tartózkodik. Minthogy azonban csak Budapesten van ro-

**Új ruha üzlet.**

Csupa friss árukkal  
van felszerelve.

**Gerő E.**

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára  
DEBRECZEN, Piacz-utca 47.

a Dreher sörcsarnok és a Hungaria kávéház között.

mán konzulátus, ennél fogva csakis Budapesten kiállított utleveleket kell láttatni a konzulnál, ahol díjat nem kell fizetni. A csoportban utazó ipari és mező munkások, még ha rendes utlevelük, vagy igazolványuk van is, Romániába csak akkor léphetnek be, ha erre a román belügyminisztertől engedelmet kaptak.

— **Bodor Aladár pápai tanár.** Bodor Aladár okleveles főgymnásiumi tanárt, lapunk kiváló munkatársát, ki ez évben a kollégiumi könyvtár könyvtárosa volt, a pápai ev. ref. főgymnásium tanárául választották. Kiváló szaktanárt, jeles író, tevékeny társadalmi embert nyert Pápa Bodor Aladárban, akit mi örömmel óhajtottunk volna állandóan a miénknek tudni. Üdvözlőjük tanárrá történt megválasztása alkalmából és kívánjuk, hogy találja meg Pápán magának azt a kört, a hol zavartalanul kifejtetheti munkásságát, a hol azt azután meg is tudják és meg is fogják becsülni.

— **Korán elhalt ügyvédjelölt.** A debreczeni jogász karnak egyik fiatal, tehetséges tagja halt meg. Mády Elmer dr. ügyvédjelölt, Mády Imre államasuti főellenőr fia tegnap este szülőinek Rákóczi-utcai lakásán hastífusz következtében elhunyt. A 25 éves fiatal ügyvédjelölt, kinek halála széles körben nagy részvétet keltett, ma temetik.

— **Tiszti kinevezések.** A király a tényleges állományba az alábbi hadnagyokat nevezte ki: Simon Károlyt a 3. honvédegyalozredhez, Dráveczi Dráveczy Sándort a 2. honvédegyalozredhez. A honvédelmi miniszter hadapród-tiszthelyettesekké a következőket nevezte ki: Fábry Rezsőt, Nagy Jánost, Grulich Sándort, Topalovits Ferenczet és Ajtay Gábot a 3. honvédegyalozredhez, Madar Vidort pedig a 2. honvédegyalozredhez.

— **Városi cselédközvetítő.** A debreczeni cselédnyomoruságokkal a mi hatóságunk semmit se törődik. Irigységgel gondolunk Kecskemét városára, ahol a cselédszegedtéseknél fölmerült bajok elhárítására cselédszerző intézetet állítottak föl. Az intézet a szabályrendeletileg megállapított díjakat szedi s a személyzete egy üzletvezető és szükséges számban helyszerezők, kiket a városi tanács alkalmaz és akik, ha a cselédszerzésért bármi jutalmat elfogadnak, állásukból azonnal elbocsáttatnak. Az intézet tiszta jövedelmének fele a városi pénztárt illeti, fele pedig alapítvány létesítésére szolgál, melynek kamata a hosszabb ideig egy helyen szolgáló cselédek jutalmazására, nyomorba jutott cselédek segélyezésére és tisztességes cselédek kiházasítására fordítandó. Ha pedig az alap vagyona megfelelő összegre fölszaporodik, abból cselédmenhely létesítendő.

— **Az új tizkoronás bankok.** A szürkéslila tizkoronás bankjegyek helyett, amelyek rövid idő alatt még szürkébbre koptak, novemberben vagy decemberben új bankjegyek kerülnek forgalomba. Annak

idején, amikor az új tizkoronás bankjegyek kibocsátását elhatározták, úgy tervezték a dolgot, hogy az új bankjegyek jövő év tavaszán fognak a sajtó alól kikerülni. A munka azonban gyorsabban ment, mint remélték és így az új tizkoronásokat már ez év végén forgalomba hozhatják. Az új bankjegyen bájos gyermekfej lesz látható, amelynek modeljéül Rohan herceg leánykája szolgált. Az osztrák-magyar banknak a bankjegy vázlatának elkészítésével megbízott rajzolója ugyanis az utcán pillantotta meg a rendkívül bájos gyermeket és amikor megtudta, hogy az Rohan herceg leánykája, a szülőitől engedelmet kért rá, hogy leánykájuk arcával diszithesse az új bankjegyeket.

— **Lajos napja.** A „Debreczen” sör-csarnokban székelt Kossuth Lajos jótékony asztaltársaság f. év augusztus 25-én este 7 órákor társasvacsorát rendez Kossuth Lajos emlékére a „Debreczen” sör-csarnok kerthelyiségében, felkérem az asztaltársaság t. tagjait, hogy minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek, miután ugyanazon alkalommal a gyermekek felruházása érdekében is határozni óhajunk. Schwartz Dániel, titkár.

— **Booskay kert házi estélye.** E hó 16-án tartotta a Booskay-kert ifjusága háziestélyét az ottani vígadó nagytermében, mely tekintettel a rendezőség fáradhatatlan buzgalomának, rendkívül fényesen sikerült. Ugy az összes, mint az egyes szereplők, külön dicséretet érdemelnek. Nyitányt játszott a hadházi cigányzenekar, ez alkalommal meglátogott, hogy készültek reá. Motosécky Stefike urleány egy igen kedves monológot adott elő igen bájosan. Zivuska Andor saját költeményét szavalta el rendkívül tetszés mellett. Nagyon jó volt a Dezső Margitka czimbalomszólója is. Dr. Fáy Arthur a találkáról olvasott fel humorosan. Azután Herczeg Ferencz „Jolánka” című egyfelvonásos darabja került színre, melyben Darvas Erzsike urleány Margit szerepét oly ügyesen és bájjal játszotta, hogy az a sok taps, melyet kapott, méltán megérdemelt. Ilyen alakítást még színpadon is ritkán látunk. Gyurcsány Béla Farkas őrnagy szerepét oly hűen adta, hogy semmi kifogásolni való játékában nem volt. Darvas György Jenő szerepét szintén kitűnően kreálta. Nagy Vilike mint szobaleány igen jó volt. Az utolsó pontban nagy élvezete volt a közönségnek. Alkalmunk volt látni Gyurcsány Béla urat mint bűvészt, és mondhatjuk, hogy mutatványai bámulatos hatást keltenek, mely mesés kézügyességre vallanak. A műsor után reggelig tartott a táncz.

— **Magyarországon megjelenő angol lap.** Golonyi Jenő íróársunk szerkesztése alatt megjelenő „Hungary” című angol folyóirat legújabb száma különösen Magyarország balneológiai szempontból való ismertetésének szentel hosszabb cikket és képsorozatot. Előbb általánosságban mutatja ki hazánk rendkívüli kedvező fűrdőviszonyait, mint a hol a legváltozatosabb hatású gyógyforrások állanak a szenvedő emberiség rendelkezésére, majd a budapesti fűrdők részletes ismertetésével kezdi bemutatni legnevezetesebb fűrdőinket. Yollander Arthur dr. érdekes Petőfi tanulmánya, Chalmers András angol lelkész történelmi fejtegetései (Erdélyi visszaemlékezések) olyan cikkek, melyek örömmel tölthetik el a magyar olvasó szívét, látván a külföld érdeklődését ily meleg hangon és rokonszenves módon irántunk megnyilatkozni. A lap előfizetési ára évente 14 kor. Szerkesztőség: IV. Kaplony utca 9. szám.

— **Családi élet a börtönben.** A rendőrségi börtönben több cigány pihen le a büntetését apák és anyák. A rajkók óriási visitással vonultak be a szülőkkel és a börtön udvara reggeltől estig hangos a rajkók zsvivájától. A börtönlakók úgy osztják meg velök az élelmöket és a hálás rajkók óraszámra hányják a cigánykereket érte. A sétaidők alatt pedig a dádek tanítgatják rajkóikat senki által nem értett cigány nyelven a lopás tudományára, amihez alaposan ért a két biboldó is, akik szintén lakói a börtönnek.

— **Munkások táncvizsgálma.** A magyarországi cipész-csizmadia munkások és munkások szakegyületének debreczeni csoportja augusztus hó 20-án, szombaton Szent István király napján a „Korona” vendéglő dísztermében saját dalköre javára Hora Károly karnagy vezetésével al. szavalt, nemzetközi világpostával egybekötött kedélyes táncmulatságot rendez. Belépődíj (személyenként) 1 korona. Műsor. Nyitány, előadja a zenekar. Balatoni nóták Gál F.-től előadja a dalkör. Valaki jár a csatatéren, Ábrányi Emiltől; előadja Tóth Imre. Keresem az Istent, Ábrányi Emiltől; előadja Tóth Juliska Népdai egyveleg; előadja a dalkör. Repülj fecském; előadja Seres Kálmán füttyművész. Magyar népdalok (bariton szóló), éneklő Papp László. Egy éjelem, irta és előadja Csengeri József. Bortal, előadja a dalkör. Műsor után táncz reggelig.

— **Romlott kenyér a piacon.** Csütörtökön délelőtt a Degenfeldtéri kenyérpiacon Hajnal Gáborné kenyéripaszony pénzes kenyéret árult, a melyet Szabó József kocsis vett meg. Aztán vette csak észre, hogy a kenyér romlott, erre feljelentette a kofát.

— **Leültött talyigás.** Még vasárnap este történt, hogy a Martinkán a korcsmából jött ki Fekete István talyigás és a korcsmaajtóban egy lécczel fején ütötték. Az ütés okozta sebet Fekete nem vette komolyan, de attól a sebtől olyan veszedelmes orbánczot kapott, hogy beszállították a kórházba. Állapota súlyos. Tamadói ellen megindították a vizsgálatot.

— **Tolonczok.** Három közveszélyes egyént tolonczolt el ma a rendőrség, Bertalan Gábornét, Nyíry Jánost és Fodor Károlyt.

— **Német-szó tanulás.** Egy középiskolába járó tanulót, a ki németül tanulni akar, szívesen fogad egy nagyszabású evangélikus tanárt. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással a szerkesztőség szolgál.

x **Igen sokan még nem tudják,** hogy Mentze Henrik ujdonságok áruházában rendkívül olcsón lehet vásárolni, azonban egyszeri próbavételnél mindenki meg fog győződni, hogy ott csakis kifogástalan, jó minőségű áruk kaphatók igen olcsó szabott áruk mellett, a kiszolgálás pedig pontos és szolid.

## Halottcsontkitás babonából.

Ahol még boszorkányban hisznek.

Cserevics slavoniai községben írják borzalmat esett történt. A múlt héten meghalt a községben Stipics Felka nevű öreg asszony, aki kuruzslással is foglalkozott.

Mig élt, mindenki szerette az öreg

# Kóczé Antal

országos híri cigánykirály az **EMKE** kioszkban naponta teljes zenekarával hangversenyt tart. Kifünő kávéházi italok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik

# Kiss Adolf

kávés.

asszonyt, mert akin csak tudott segíteni, szívesen segített. Különösen betegségek ellen tartogatott a lakásán sokféle gyógyfüvet, amit aztán szükség esetén felhasznált. A temetésre egybegyűlt a falu népe s együtt siratták az elhalt asszonyt.

Mikor azonban a koporsót kivitték az udvarra, egyszerre nagy vihar kerekedett. A mikor a halottat kocsira tették, egyszerre villámcsapás és menydörgés keletkezett és pár perc alatt szakadt az eső. A lovak, melyek a halottas kocsit vontatták, megbokrosodtak, elragadták a kocsit, mely közben felborult, a koporsó lezuhant és a halott kiesett a koporsóból. A rokonság fészedte a koporsót, azután kivitték a temetőbe, ahol szakadó esőben eltemették.

Amint azonban az utolsó göröngyöt ráhúzták a sirra, az eső elállott s ismét ragyogó szép idő lett. A babonás népben ez az eset azt a hitet támasztotta, hogy az elhalt boszorkány volt, akinek a lelke haza fog járni és sok szerencsétlenséget fog okozni. Lukács Simon, Velkovics Antal, Kuzmárovics Péter odavaló lakosok, hogy ezt megakadályozzák, éjnek idején a temetőbe mentek, felásták Stipics Jelka sírját, a halott fejét levágták a törzstől, nyelvét elvitték magukkal és elégették, a szívébe pedig nagy kést szurkáltak és úgy hagyták a holttestet a nyitott sírban.

Másnap a temetőcsősz vette észre a csunya bűntényt, aki jelentést tett a csendőrségnél, mely a tetteseket letartóztatta.

## TÁVIRATOK.

### Topánfalva leégett

**Budapest,** augusztus 18. Borzasztó tűzvész pusztította el Topánfalva községet. Az egész helység porig leégett. A község házában odaégték az összes hivatalos iratok, értékpapírok is. Semmit sem tudtak belőle megmenteni. Leégték a község területén az összes táviró és telefon oszlopok is. **A kár 1.600.000 korona.**

### Felmentett vasutasok.

**Temesvár,** augusztus 18. Varga főmérnök és társai ellen, a vasuti sztrájk alkalmával indított bünvádi eljárást ma befejezték. A bíróság megszüntette a vád alá helyezett vasutasok ellen az eljárást, mert a feljelentésben foglalt vádak semmi összefüggésbe sem lehet a vasuti sztrájjal hozni.

### Visszautasított diszpolgárság.

**Bécs,** augusztus 18. Schönerer beváltotta szavát és lemondott az égeri (Csehország) diszpolgárságáról azért, mert a város hatósága ő felségét ünnepélyesen fogadta, ami ellen ő előzetesen tiltakozott.

### Halálos lövés véletlenségből.

**Beregszász,** augusztus 18. Az egész város Podhering sörgyáros 11 éves fiának és cselédjének rettenetes szerencsétlenségéről beszél. A mezőre járt bent ma a sörgyárosnál és töltött fegyverét a gyáros 11 éves fia előtt hagyta az előszoba asztalán, maga pedig kiment az udvarra. A szobába lépő Matika Mária házi cselédet akarta a kis fia megijeszteni. Ráfogta a fegyvert és az elsült. A golyó a leány fejét teljesen széttroncsolta, úgyhogy rögtön holtan rogyott össze.

### Plehwe merénylőjét felismerték.

**Pétervári,** augusztus 18. Plehwe merénylőjének személyazonosságát megállapították. Vorolov Ivánnak hívják, 23 esztendő, a carkovi egyetemnek volt hallgatója. A merénylő tagadja, hogy ő Vorolov Iván volna. A merénylőt a jövő hónap első napjain fogják kivégezni a Péter-Pál erődben, a melynek minden követ a szabadság vértanuinak vére áztatta.

### Nagy tűz 14 emberáldozattal.

**Váguhely,** augusztus 18. Kisujca-Ujhelyen (Trenesén m.) Tomicskó Mátyás nevű ember részeg fővel vánszorgott haza a lakására és lefeküdt a kertben a szalmaboglya tövében, ahol égő szivarja is kiesett a szájából. Pár perc múlva már lángban állott a szalmakazal s ott égett meg Tomicskó is. A szélvész gyorsan hajtotta a szalmaüszkőket, melyektől csakhamar tüzet fogtak a szomszédos házak és az udvarokon lerakott takarmányok. A tűzoltóság hamarosan megjelent a veszedelem helyén, de oltani nem volt képes, mert vizet nem tudtak kapni sehol. A tűz tehát akadálytalanul terjedt tovább s délután négy órakor már kigyuladt a templom is, míg a plébánia is s ezzel együtt akkor már több mint 150 ház állott lángokban. Az emberek fejüket vesztve jutkostak ide s tova. Az égő házakat a nagy melegségtől lehetetlen volt megközelíteni, minek következtében többen bennégték az égő házakban, melyek faszervezetüknél fogva porrá égtek. Reggelre tudták csak teljesen eloltani a tüzet és három napi égés után 364 ház, 776 gazdasági épület pusztult el. **Bennégett a házakban 5 férfi és 4 asszony, 5 gyermeket pedig részben az elszabadult és megvadult jószágok, részben pedig a vízzel vágató kocsik gázoltak agyon.** A kárt eddig nem lehetett megállapítani. A lakoságnak mindene leégett a nyomor leírhatatlan. Az alispán intézkedésére ma az éhező lakosság részére Zsolnáról szállítanak élelmiszereket.

### Az orosz-japán háborúról.

#### Port-Artúr utolsó napjai.

**Tokió,** augusztus 18. Stössel habozása óriási lelkesedést keltett a japán fővárosban. Megerősítve látják reményüket, hogy Port-Artúr már semmiképp sem tartóztathatja fel tovább pár napnál az ostromló sereget. A nép nagy tömegekben özönlik a mikadó palotájá elé s lelkesedve tüntet a császári család mellett. Állandók az ünnepek. Zajosan éltetik Togot és Kamimurát és a szárazföldi hadvezéreket.

#### Port-Artúr kapitulál.

**Csifu,** augusztus 18. Városszerte beszélnek, hogy Port-Artúr kapitulált. Alexejev ugyanis Csifun keresztül küldötte válaszát Stössel tábornoknak, a melyben megengedi a vár feladását. A őrség szabad elvonulását a japánok biztosították. A vár átadása három napon megtörténik. Robbanásokat és nagy dőrejt hallanak. Azt hiszik, hogy az oroszok teszik hasznavehetetlenekké a port-arturi felszereléseket és felrobantják a kikötő rakodópartjait, a molókat, raktárakat, főleg pedig az erődöket. A 17-én este visszatért hajóhad ismét kiment a nyílt tengerre. Az összeütközés Togo hajóival minden perczen megtörténhetik.

### Port-Artur lángokban.

**Csifu,** augusztus 18. A japánok behajóztak a Galamb-öbölbe és Parlinghsing felől előrenyomultak a vár felé. A múlt éjjel Port-Arturt a Galamb-öbölből bombázták. Port-Artur legnagyobb részét romba döntötték az ostromló sereg bombái. **A város sok része ég.** A tűzoltóság, mely fegyverben áll, már ki se vonul oltásra. Állítólag az élelmiszerekből is teljesen kifogytak. A szénraktárak is végkép kiürültek, úgy hogy a hajóhad készlete, ha elfogy, teljesen elveszti akcióképességét. **Egy bomba felgyújtotta az óriási petróleumraktárakat, melyek már napok óta égnek s fényes messze bevilágítja a vidéket.** Más helyen több löporraktárt robbantottak fel a japán lövegek. A város és vár helyzete kétségbeesítő.

**Páris,** augusztus 18. Pétervárról megerősítik, hogy a japánok a Drakonovij erődk vonalát is áttörték. Ezzel az ellenség már legbelsőbb várövnön belől van.

### Lázadás Stössel tábornok ellen.

**London,** augusztus 18. Vei hajvejbé menekült orosz tiszték borzalmas részleteket közölnek Port-Artur helyzetéről. Ha fel nem adja Stössel a várat, a japánoknak egy jól intézett s elhatározó támadása után el kell esnie. A kiéhezett csapatok lázadóban vannak, A minap részeg katonák **Stössel lakására rohantak és halálra keresték a tábornokot. Valamennyit kivégezték.** Maguk a tiszték ajánlják Stösselnek, hogy adja fel a várat mielőbb, mert teljességgel tarthatatlan és **csak fölösleges mészárlás a további hiábavaló védelem.** Erősen zugolódnak a katonák, akiket alig bírnak engedelmességre. A fejtelenség általános.

### Hír Port-Artur elestéről.

**Pétervár,** augusztus 18. Katonai körökből szivárgott ki a városba az a hír, hogy Port-Artur megadta már magát. Másik verzió szerint a japánok borzalmas szuronyrohammal, melyben nyolcezeren estek el, bevették a várat. A császár táviratilag fordult Alexejevhez felvilágosításért.

### Boris herceg visszahívása.

**Berlin,** augusztus 18. Megerősítik azt a londoni értesítést, hogy Boris nagyherceget fékezhetetlen orgiázása miatt végleg visszarendelte a császár. Kuropatkinnak ismét heves jelenete volt a nagyherceggel, aki dühösen ráförmedt a hadvezérré, majd több tiszt jelenlétében nekirohant és tetteleg bántalmazta (!) Más jelentések szerint a tiszték visszatartották. Helyébe Cyrill nagyherceget küldik a harctérre. Kuropatkin akcióképességét állítólag erősen befolyásolják, sőt valósággal dróton rángatják folyton megmástitott rendelkezésekkel.

### Japán jólelkűség, orosz szívtelenség.

**Tokió,** augusztus 18. Kamimura jelentését meglepedéssel fogadták. **Elismerést keltett, hogy inkább a Rurik százakra menő fuladozó személyzetét mentette, mintsem üldözte volna az elmenekült két orosz páncélost.** Tudják, hogy a japánok nemeslelkű fellépése világszerte a legjobb benyomást keltette, mert a japánok hadviselésének civilizáltabb voltát az oroszok felett ezzel ekklatánsan kimutatta. **Az oroszok ugyanis a Nikase elsüllyesztésekor engedték vízbe pusztulni az összes japánokat, holott volt ide-**

jük a mentésre, mert a Hikase egyedül volt. Ezzel szemben Kamimura a „Jama“ admirálshajó összes mentőcsónakjait lebecsättatta s az „Jvste“ is mindent megtett az oroszok megmentésére. Sőt visszarendelte az üldözésre induló négy czirkálót is és ezek minden igyekezetükkel a mentéshez látak. Ennek a mesébe illő nemeslelkűségnek tudható be, hogy a Ruriknak csaknem egész legénysége megmenekült. A japánok elfeledték a „Hikase“ legénységével szemben tanúsított kegyetlenkedéseket és valóban nemes borszot álltak az oroszokon. Yokohamából az a hír érkezik, hogy a „Novik“-ot arrafelé látták teljes gözzel haladni.

Konoho hadnagy császári herceget, aki a Hikisán Togo oldala mellett sebesült meg, visszahozták Tokióba. A herceg mellett lelkesen tüntettek s a kikötőben valóságos diadalmenetben vitték a császári palotához.

#### Haroz Mukden körül.

Pétóvár, augusztus 18. A japánok felvonulása újra megindult. Oku előcsapatai már legfőleg 8 kilométernyire állanak Ansancautól, melyben erős csapatokat hagytunk. A tunguz bandákat a nagy esőzés nem hátráltatja. Még a Taiszen tul is felütik fejüket. Különösen a mukdeni vasutvonal körül ólálkodnak. Ugy látszik, az a céljuk, hogy felrobbantsák a hidakat s megrongálják a pályát, hogy megakadályozzák a hadi felszerelések elszállítását Liaojangból, mely szakadatlanul folyik. Niuncsvangban állítólag erős japán csapatok szállnak partra s nagy raktárakat építenek. A Liaon és Uaisze folyón sok kisebb japán szállítóhajót láttak felfelé haladni. Az esőzés erősen hátráltatja a hadműveleteket.

#### Stössel a végéig akar küzdeni.

London, augusztus 18. Port-Artur parancsnoka, Stössel tábornok a japánok felhívására azzal válaszolt, hogy **utolsó emberig küzd, de nem adja meg magát.** Jamagata japán fővezérnek egybeként udvariasan megköszönte, hogy nőknek, gyermekek és a polgári lakosságnak megengedte a szabad elvonulást, akik éltek is az engedelmességgel és elhagyták a várost. **Eltávozott az amerikai és a francia katonai attasé is,** akik elmondták, hogy a városban maradt lakosság föld alatti folyosókban talál menedéket a bombázás ellen. Az egész város folyosókkal van aláaknázva, úgy hogy az egész várost a levegőbe lehetne röpíteni.

#### Még csak 5 nap van hátra.

London, augusztus 18. Még csak 5 nap van hátra a mikadó állal kitűzött határidőig, augusztus 23-áig, amikor el kell foglalni Jamagata fővezérnek Port-Arturt. Az angol katonai körök feltétlenül biznak a japánok erélyében, hogy a mikadó parancsát teljesíteni fogják.

## REGÉNY-CSARNOK.

### Egy rendőr naplójából.

IV.

#### A csibész karácsonya.

Irtá: **Laky Imre.**

20 [Tilos az utányomása.]

A kis suszterinas, — azaz, dehogyan suszterinas! Csibész ez már, kérem, csibész! A kis csibész csak viszi a zászlót, a táblát, viszi komolyan, a munkás marseilisei ütemeire mért katonás léptekkel, s szemek csak akkor ragyog fel, ha kedve szerint abczugot ordíthat, vagyha betört kirakatot lát.

De olyan szomorú, olyan sivár a kép, hogy az ember önkénytelenül visszagondol a múltba, mikor a diák-vezér intésére az iparossegéd, a kis inas, együtt énekelte a tüntetőket azt a nótát, hogy

Abczug Tisza, abczug Csáky  
Abczug báró Fejérváry!

Bizony ezek ebben az életben többé együtt aligha tüntetnek, aligha énekelnek. Ezek már csak egymás ellen fognak tüntetni.

A diáknak elhomályosultak, szétforgácsoltak eszményképei, a suszterinast egy más eszménykép a nemzetközi, istent, hazát tagadó szocializmus ragadta karjába. Lett belőle vagy pártvezér, vagy mob, vagy — csibész.

A kis csibész otthona az utcza, a ligetek, a búvóhelyek, a herberg, s időnkint a magyar kir. állami rendőrség toloncz, — és fogháza.

VIII. Mosonyi utcza 7. szám.

Be szomorú adresse!

Hány perzentje ismeri a székes főváros nyolczszázezer lakosságának? Sok. Nagyon sok.

Ki legitim, ki illegitim módon.

Ismert intézmény az nagyon. Talán csak a legfelsőbb tizezer gondol rá félelmetes borzongással, mert még nem ismeri. Milyen „apró“ becsületes emberek jönnek itt össze, milyen „cimeres“ gazemberekkel! Összegyűlnek, s megférnek egymás mellett. El el mesélgetik egymásnak a „baj“-t. Egyik se érti a másikat. Meg talán nem is hiszi. Mégis hitsorsosoknak érzik egymást. Mi teszi őket azzá? Az ösztön, vagy a kényszerűség? Ki tudja azt!

De hát hogy kerül ide, a nagy bűnök, az elzülöttek mintapéldányai közé a gyerekek, a csibész?

Ugy, mint a kotló mellé a csibe. A kotló a tolvaj, a zsebmetsző, a betörő, a kasszafuró; a csibe a tanonez, a kis csavargó. Ilyen értelemben ragad rá a csibész név, nem pedig a csirketolvajlás után. A fővárosban hol is lopna csirkét. Csak a kofától lehetne, de az jobban vigyáz a csirkéjére, mint a korzón a selymes nagysága a rideule-jére.

A csibész tehát tanonez. A nagy fogházak matadorainak, bamult mestereinek a tanoneza. Ezeknek a példát, tanításait mohó bamulattal élvezi, farkas étvágygyal emészti fel, pökhendiségüket utánozva, tarsaságokat keresi. Mikor már lelkét teljesen megmérgezte a mételey, akkor társul a magához hasonló apró gazemberekkel, (mert a nagy gazember lenézi még, a „munkához“ sem szeret csibészt vinni) előbb csak megszökök hazulról, az iskolából, s félreeső utcák járdáin játsza el az első lopott krajczárt, aztán új zsákmány után indul, koldul, vagy lop, a keresetet újra eljásza, elissza, aztán újra „munkához“ lát, munkaközben rajta csipi a rendőr, elfogja s így kerül a tolonczháza.

Igen, a tolonczháza, mert hisz nincs se apja, se anyja, ha van is, azt se tudja, hogy kicsoda, micsoda, vagy ha tudja is, nem bolond, hogy megmondja. Minek? Talán bizony hogy azokhoz vigyék vissza! Már csak inkább a tolonczháza! Hallott ő arról sok szépet.

Az államnak pedig kötelessége, hogy az ágról szakadtról gondoskodjék. Épít szép nagy palotát, benne berendez szép nagy termet a csavargó, az elzülöttek gyerekek, a kis csibész számára. A mint a tolonczbárka, mely úgy néz ki, mint valami utazó koporsó, megáll a tolonczház előtt, kilép belőle a kis csibész, a rendőr bácsi beviszi az elfogadó terembe, ott megnézik, belajstromozzák, aztán viszik tovább oda, hol megszabadítják piszkos rongyaitól, haját lenyírják, megfürösztik, gőzben főtt, féregmentes tisztaruhát, daróc-zubbonyt adnak rá, s végre beviszik új otthonába, abba a nagy, nagy csupasz terembe, hol 20—30 hozzá hasonló kis betyár alattomosan vigyorgva szenteskedő: „Isten hozta“ felkiáltással fogadja.

[Folytatjuk.]

## Nyiltér.

### LUHI ERZSÉBET

Ásványvíz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemtől menten kerül a palackba. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyisint a gyomorbetegségek minden nem ellen.

#### Kitűnő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

### A Luhi Erzsébet ásványvíz

Kitűnő udító ital és borhoz keverve közkedvelt.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

### Uradalmi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

4721—1904. Tkv.

## Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Grün Erzsébet és társai végrehajtatást szenvedők elleni 112 kor. 84 fill. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén Egyek községben fekvő az egyeki 517. sz. tjkvben A + 2. sor. 21. hrsz. alatt felvett ingatlanra az árverést 1792 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904 évi szeptember hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor Egyek községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 179 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1904. évi május hó 16-án.

Bolváry kir. tszékhi bi

**Apró hirdetések.**

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

**II od éves joghallgató** (izraelita) intelligens családhoz korrepetitornak ajánlkozik. Czím a kiadóhivatalban.

**Jó irással bíró** egyén irodai munkákra olcsón vállalkozik. Czím a kiadóban.

**Jókarban levő butorok** elköltözés miatt jutányosan eladók Beresényi utca 69. szám alatt.

**Kitűnő ebéd és vacsora** kosztot kaphat 2 fiatalember Csapó utca 3. sz. atatt.

**Darabos-utca 57. sz. a. ház,** mely évente 1500 kor. lakbért jövedelmez, jutányos árban eladó.

**Legolcsóbb biztosító.** Egy egész család életbiztosítását nem az „Adria”, sem a „Gresham” irodája, de **Gondy és Egey fényir-dája** eszközli. Egy egyszerű díj lefizetése mellett adnak egy sikerült, családi csoportképet. A szülők nagy aggodalma ellévén háritva, nyugodtan láthatnak napi teendő-jük után, mi magában fél életbiztosítás.

**Építkezésből** kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

**Rákóczi- és Kuruczokról** czimű füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

**Eladó birtok és szeszgyár.** Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refectióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

**Debreczeni első elektrotechnikai vállalat** távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

**Naponta friss pergelt és darált kávé,** válogatott fajkból!

**Ujjonnan berendezett,** friss áruval felszerelt üzletben előnyös napi áron szolid kiszolgálás mellett kiváló faj kávé különlegességeimet, czukor, liszt, korpa, só, petroleum s mindféle fűszeráruimat ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe. **Friss töltésű ásványvizek.** A fekete tag tejtermékeinek lerakata, tejföl, uradalmi tea-vaj és jégbehűtött aludt tej állandóan kapható. Naponta friss érkezésű **székely turó.**

**Merkli Ferencz,**  
fűszer- és osemego kereskedésében.  
Fűvészkert-utca 14.

Tanuló felvétetik.

**Száraz felvágott vargafa 100 kilogramm**  
1 frt 10 krajczár, házhoz szállítva.

**Gép- és malom tulajdonosok és szakiparosok figyelmébe!**

Tisztelettel tudatom, hogy műhelyemet kibővítettem és több új géppel is felszereltem, többek közt

**Vasesszterga- és vasgyalu géppel.**

eddig ez utóbbinak Hajdumegye közönsége nagy hiányát érezte, mert minden csekély munkát Bpestre kellett küldeni gyalulás végett.

Továbbá elvállalok mindféle **gép-részek** ujonnan készítését vagy javítását, **szerszámgépek** készítését.

Ajánlom új találmányu és szabadalmazott vasszerkezetű és felülnyomásu

**borsajtóimat és szőlőzúzóimat**

mely az eddigieket teljesen felülmulja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, úgy hogy a mustlé vasrészekkel nem érintkezik s ez által a bor későbbi megfeketedése meggátolódik. A törkölyt egy darabban lehet kivenni.

Raktáron minden nagyság nagy választékban.

Elvállalt munkát felelősség mellett pontosan és a lehető **legolcsóbb árban** teljesítek.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel  
**PREIZLER MÓR**

műlakatos és gépjavitó műhelye  
DEBRECZEN, Deák Ferencz-utca 22.

Elvállal mindféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

**Horváth András**

mázoló-, szoba- és templom-festő

— DEBRECZEN, —

Piacz-utca 21. szám alatt.

**Uj paplangyártó műhely.**

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Helyben Széchényi-utca 6. sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

**paplan és matracz** készítő műhelyt nyitottam.

Elvállalok e szakmában vágó mindennemű munka készítését u. m.: különféle **paplanokat, derékaljakat, matracz, rugganyos ágybetéteket,** szalmazsákokat, fej- és ékpárnákat, rolletákat és gördönyöket a legjutányosabb árak és szakszerű kivitelben.

A fővárosban 18 éven át nagyobb czégeknél mint munkavezető működtem és ez arra enged következtetni, hogy a legkövetesebb és pontos munkákat teljesíthetem.

Szives pártfogását kéri  
tisztelettel

**Garai Grünbaum Antal**  
paplanos.

**!! Méreg nélküli mázoló festék !!**

Ólommérgezés elleni védelem!

**„LITHOPONE“**

az egyedüli pótszer a mérges, veszélyes ólom festékhez; a munkást a rettenetes ólombetegségtől megóvjá, a munkaadónak pedig megtartá a személyzetet egészségben és munkakedyben és épen olyan **szép és tartós** mázolás eredményez mint az ólom-festék. **Olcsóbb** mint minden mázoló festék és bármilyen fedő színben szállítható.

Különlegességek: **hidszürke** mázolásra kész  
**gépvrös** megtörve.

Festékek a vasiparnak.

Kapható az állam minden festéküzletében.

Védjegy Kérjünk hordókat kizárólag bevezetett védjeggyel és czégbélyegzővel. Védjegy

**Lithopone- und chemische Fabrik: Kasern bei Salzburg.**

Bureau: Wien, I. Wallnerstrasse Nr. 11.

**Konyári Sóstó fürdő**

megnyilt május hó 1-én.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle borbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső dagantokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirá állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

**a Konyári Sóstó fürdő**  
igazgatósága.